

Azonosító	A bejelentés tartalmi kivonata	Státusz	Vizsgálat eredménye
1446821	Bejelentő a szociális intézményekben lakó gondnokoltak költőpénzének felhasználásával kapcsolatban szeretne tájékoztatást kérni.	lezárt	<p>Az ügyben eljárásra jogosult Belügyminisztérium a közérdekű bejelentésben foglaltakat megvizsgálta. Megírta, hogy a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 117/A. § (1) bekezdése rendelkezik a bentlakásos szociális intézményekben élő ellátottak részére költőpénz biztosításának kötelezettségéről és egyben meghatározza annak „személyes szükségletek” fedezésére vonatkozó rendeltetését. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet (a továbbiakban: SzCsM rendelet) 61. § rendelkezik a személyes nyilvántartású letétről. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:20. §; 2:22. § 2.23. § és 2:234. §-ok rendelkeznek a cselekvőképesség korlátozásának szabályairól. A gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és a gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 134/A. § (1) bekezdés e) pontja értelmében „A gondnokrendelő határozat rendelkező része a 14. §-ban foglaltakon túl tartalmazza annak az összegnek a megállapítását, amelyen felül a gondnokolt vagyoni ügyében a gondnok jognyilatkozatának érvényességéhez a gyámhivatal jóváhagyása szükséges. A költőpénz felhasználásáról való rendelkezés megfeleltethető a Ptk. 2:20.§ illetve a 2:22. §-ában foglaltaknak, azaz a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett ellátott maga dönt arról, hogy a rendelkezésére bocsátott költőpénzt felhasználja vagy valamely, a személyes szükséglet körébe tartozó cél érdekében összegyűjti. Életszerű és a cselekvőképességet érintő gondnokság alá helyezett ellátott érdekét szolgálja, ha az ellátott készpénzét, ide értve a költőpénzt és az abból keletkezett megtakarítást, az ellátást biztosító intézmény kezeli, ez azonban az SzCsM rendelet 61. § (1) bekezdésére tekintettel kizárólag a törvényes képviselő, illetve cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alá helyezés esetén az ellátott és törvényes képviselője írásbeli nyilatkozata alapján történhet. A hatályos jogszabályok nem határozzák meg, hogy a vagyonkezelésre kirendelt gondnok mely összességéig jogosult a gyámhatóság előzetes jóváhagyása nélkül rendelkezni a cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló gondnokolt vagyontárgyáról, ide értve a készpénzvagyont is. A Gyer. 134/A. § (1) bekezdés e) pontja értelmében erről a gyámhatóság dönt a gondnokkirendelő határozatban. Az ellátott készpénzének intézmény általi személyes letét formájában történő kezelésére vonatkozó törvényes képviselői nyilatkozat a gyámhatóság gondnokkirendelő határozatában meghatározott értékhatárt el nem érő összeg erejéig tehető meg. A költőpénzből megtakarított összeg felhasználása tekintetében a vagyoni ügyekben cselekvőképességében részlegesen korlátozott személy a gondnoka hozzájárulásával dönthet, a közöttük felmerült vita esetén pedig a gyámhatóság. A cselekvőképességében teljesen korlátozott gondnokolt helyett törvényes képviselője, azaz gondnoka jár el, a gondnok azonban köteles a véleménynyilvánításra képes gondnokolt kívánságát megismerni és azt a döntése során lehetőség szerint figyelembe venni. Célszerű a költőpénzből történő megtakarítás kezdetén annak célját az intézménynek, a gondnoknak és az érintett, cselekvőképességet érintő gondnokság alatt álló ellátottnak egyeztetnie és meghatároznia. Az Szt. és az SzCsM rendelet értelmében a költőpénz a személyes szükségletek körébe tartozó, az intézmény ellátási kötelezettségén kívül eső ellátotti igényeket hivatott szolgálni, ugyanakkor jelentős szerepe van az ellátott meglévő vagy megmaradt kognitív képességeinek a fenntartásában azáltal, hogy a költőpénz felhasználásáról önállóan dönthet. Erre tekintettel javasolt a költőpénz felhasználása tekintetében olyan rövid távú cél meghatározása, amelynek költsége nem lépi túl a gyámhatóság határozatában meghatározott mértéket, a megtakarítás mellett pedig biztosított az ellátott önálló költőpénz felhasználása is.</p>

